LA LEGISLATURA CATALANA

Pot Catalunya tornar a liderar econòmicament Espanya?

Anàlisi

CARME POVEDA
ECONOMISTA DE LA CAMBRA DE COMERÇ

El president Illa ha manifestat la voluntat que Catalunya recuperi el lideratge econòmic a Espanya. Més enllà de ser un objectiu necessari i prioritari, caldria fer alguns matisos per no caure en el catastrofisme o la frustració.

El primer lloc, cal recordar que Madrid ha guanyat pes econòmic en el conjunt d'Espanya (del 17,5% del PIB el 2000 al 19,6% el 2023) perquè ha absorbit activitat econòmica d'altres comunitats, com Castella i Lleó i la Comunitat Valenciana. Però no ho ha fet a costa de Catalunya, que ha mantingut pràcticament constant el seu pes en el PIB espanyol entorn del 19% des de l'any 2000.

En segon lloc, encara que sovint es comparen, Catalunya i la Comunitat de Madrid són realitats molt diferents. Catalunya és una comunitat autònoma amb una població distribuïda en quatre províncies, un territori molt més extens i amb més zones rurals, mentre que Madrid és una comunitat uniprovincial i més concentrada al voltant de la seva capital.

Per fer una comparació econòmica més acurada, caldria considerar la regió metropolitana (o la província de Barcelona), ja que és en aquest nucli urbà on es concentra la major part de l'activitat econòmica catalana i és més assimilable a l'economia madrilenya. La província de Barcelona té 5,9 milions d'habitants, mentre que la Comunitat de Madrid en té 6,9 milions, xifres més properes que si es compara tot Catalunya (8 milions) amb la Comunitat de Madrid. Fent aquesta comparació, el discurs de pèrdua de lideratge econòmic és més matisat.

El model econòmic dels àmbits metropolitans de Barcelona i de Madrid són molt diferents i, per tant, difícilment comparables. Mentre que el model madrileny està basat en el sector financer, la consultoria i els sectors regulats ("l'economia del BOE"), el model de Barcelona està més orientat a l'exportació, la innovació, la indústria i la tecnologia. Les dades així ho demostren. Catalunya concentra el 26% de les exportacions (Madrid el 13%) i el 24% de la indústria manufacturera (Madrid només el 9%). La despesa en R+D realitzada per les empreses es reparteix a parts iguals (Catalunya i Madrid en concentren cadascuna el 27%), però Catalunya té més pes de l'emprenedoria tecnològica, mentre que a Madrid s'hi estableixen les grans empreses de telecomunicacions. Per això, en els rànquings internacionals, Barcelona apareix davant de Madrid pel que fa a captació de talent digital, atracció d'inversió estrangera tecnològica, patents en l'àmbit *biotech* i producció científica. Segons l'Startup Heatmap Europe, Barcelona és, per sisè any consecutiu, la tercera ciutat preferida d'Europa, després de Londres i Berlín, on ubicar una nova *start-up*. L'èxit del Mobile World Congress referma any rere any aquest bon posicionament de Barcelona en l'ecosistema digital a Europa. Pocs territoris tenen la combinació guanyadora de ser una economia industrial, diversificada i exportadora, i, a més, comptar amb un potent *hub* digital.

Vistes d'un vaixell ple de contenidors al port de Barcelona. LUCIA PARDO

Un model propi

En conclusió, cal seguir apostant per un model econòmic propi de Catalunya i de Barcelona, sense caure en la complaença però sense fer comparacions enganyoses. La tornada de seus de grans bancs i empreses a Catalunya és un bon senyal de la confiança i les perspectives econòmiques que genera la nostra economia. Però també cal resoldre els colls d'ampolla que impedeixen desenvolupar tot el potencial econòmic: l'excessiva burocràcia i regulació, la baixa qualitat del servei de Rodalies, amb una manca d'inversió acumulada durant dècades, i el dèficit de finançament públic, que impedeix, entre altres qüestions, competir fiscalment amb Madrid i reforçar l'estat del benestar. El futur de Catalunya s'escriu ara i toca fer-ho apostant per l'estabilitat política i la bona gestió.

Turisme i consum impulsen el PIB català

LEANDRE IBAR PENABA
BARCELONA

L'economia catalana confirma la seva bona marxa el 2024: el producte interior brut (PIB, l'indicador que mesura l'activitat econòmica) de Catalunya va tancar l'any passat un 3,6% per sobre dels nivells del 2023, una xifra superior en quatre dècimes a la mitjana espanyola, impulsat sobretot pel turisme, el consum de les famílies, la despesa pública i la inversió, segons dades publicades ahir per l'Idescat, l'agència estadística de la Generalitat.

L'Idescat confirma així les xifres que ja havia avançat al mes de gener, quan ja va apuntar que l'economia catalana creixeria molt per damunt de la mitjana de la zona euro, que va tancar l'any passat amb un modest 0,7%. A més, per primera vegada el PIB català va superar la xifra simbòlica dels 300.000 milions d'euros –concretament va arribar als 316.728 milions.

El turisme i el consum intern van ser els grans motors del creixement, tot i que en general l'activitat va créixer en tots els sectors i en tots els àmbits. Destaca el creixement dels serveis –que representen gairebé el 70% del PIB–, que el 2024 van augmentar un 4,1% respecte a l'any anterior.

El consum dels estrangers en territori català (essencialment turistes) es va incrementar un 11%, cosa que ja s'esperava tenint en compte que el 2024 va ser "un any espectacular per al turisme", segons Josep Lladós, professor d'economia de la UOC. El turisme es manté com un dels pilars de l'economia, i el fet que Catalunya tingui un sector turístic més gran que la mitjana espanyola explica per què Catalunya creix més que el conjunt de l'Estat.

La recuperació de l'economia catalana des de la pandèmia

Evolució del PIB català. Índex 100 = segon trimestre del 2019

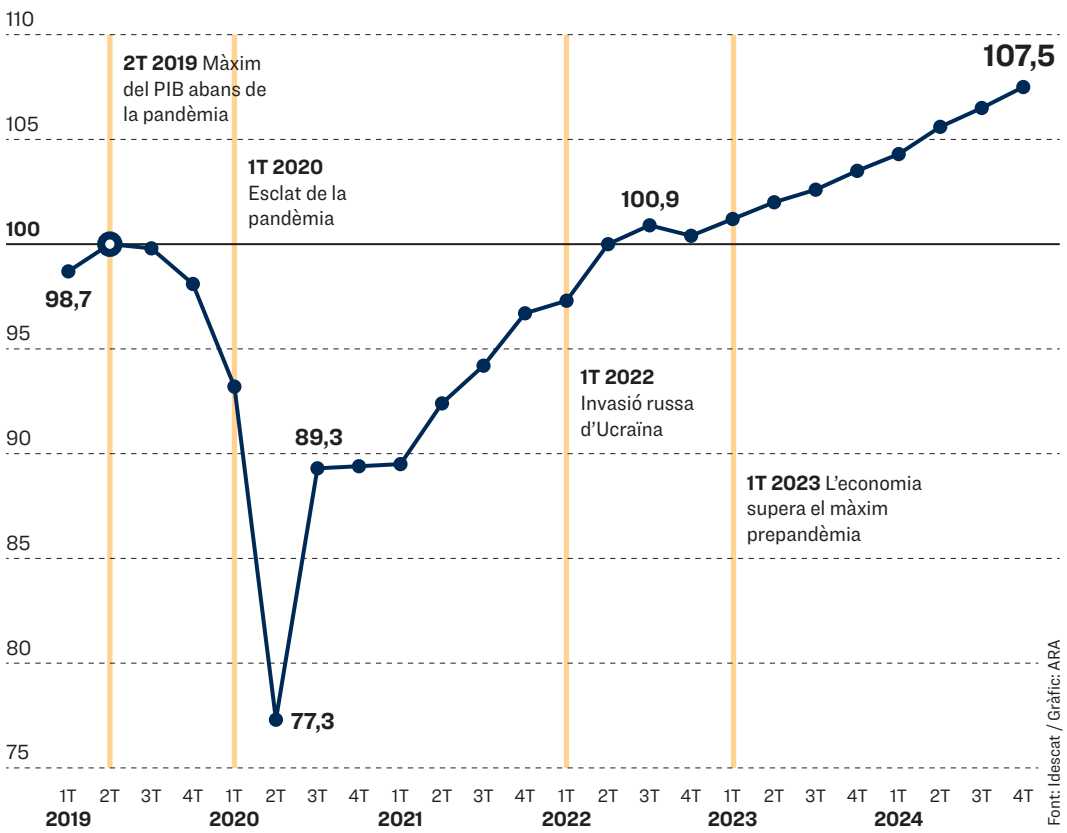

Font: Idescat / Gràfic: ARA